

09.10.2024

Asia/10

§ 208

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingin eläinpelastusyksikön toiminnan turvaamisesta

HEL 2024-004642 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 27.03.2024 Pasanen Amanda Helsingin eläinpelastusyksikön toiminta on turvattava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin eläinpelastusyksikön toimintaa ei tule ajaa alas ja että kaupungin tulee jatkossakin turvata rahoitus loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten kuljetuksiin Korkeasaaren villieläinsairaalaan. Aloite on liitteenä 1.

Eläinpelastusyksikön toimintaa ei ole lopetettu tai toimintaa ajettu alas. Helsingin kaupungin pelastuslaitos toimii nykyisin valtakunnallisen toimintamallin mukaisesti, keskittyen pelastustoimen lakisääteisiin tehtäviin Hätäkeskuksen tekemän riskinarvion perusteella. Eläinpelastusyksikkö hälytetään tilanteisiin, joissa kohteena ovat koti- ja tuotantoeläi-

met sekä villieläimet, mikäli tilanne aiheuttaa vaaraa ihmiselle tai haittaa yhteiskunnan toimintaa. Lisäksi eläinpelastusyksikön puhelinpalvelu on siirretty hoidettavaksi Korkeasaareen, jossa puheluihin vastaavat koulutetut eläintenhoitajat.

Taustaa

Eläinpelastusyksikkö on perustettu aikanaan Helsingin kaupungin pelastuslaitokselle varauduttaessa ensimmäiseen lintuinfluenssa-aaltoon. Perustamisen jälkeen yksikön toimintaa päätettiin laajentaa myös muiden eläinpelastustehtävien hoitamiseen. Samalla yksikön kuljettajan puhelimeen perustettiin neuvontapuhelin kaupunkilaisten käyttöön.

Vuosien kuluessa toiminta laajeni ja syveni huomattavasti siitä, mitä alun perin oli suunniteltu ja resursoitu. Lisäksi puhelinpalvelu osoittautui erittäin kuormittavaksi päivittäisten puheluiden määrän kasvaessa vuosittain. Annetun neuvonnan havaittiin myös edellyttävän perehtyneisyyttä villieläimiin. Eläinpelastusyksikköön ennen muutosta sijoitetulle resurssille on nykyisin kriittisempää tarvetta muissa toiminnoissa, jotka tukevat pelastuslaitoksen lakisääteisiä tehtäviä sekä pelastajien työturvallisuutta.

Toimintavalmiuden haasteet

Helsingin kaupunki ja väestö on kasvanut nopeasti sekä tiivistynyt ja muuttunut voimakkaasti. Osaltaan voimakkaan väestönkasvun ja rakentamisen takia Helsingin toimintavalmius ei ole pystynyt vastaamaan muuttuneisiin tarpeisiin ja pelastustoiminnan toimintavalmiudessa on havaittu pitkäaikaisia puutteita.

Pelastuslaitos on pyrkinyt vastaamaan toimintavalmiuden haasteisiin muun muassa rakentamalla uusia pelastusasemia ja kehittämällä toimintaansa kompleksisessa muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Tämä on tarkoittanut lisääntyvää henkilöstötarvetta samaan aikaan, kun Suomessa on valtakunnallinen pula pelastajista. Resursseja on kohdistettu vahvasti lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.

Lainsäädäntö

Hyvinvointialueuudistuksen myötä pelastustoimen palvelujen rahoitus on siirtynyt vuoden 2023 alusta valtiolle, ja sen myötä rahoitus kohdistuu vain lakisääteisiin tehtäviin. Lisäksi vuoden 2024 aikana pelastuslaitokselle on kohdistettu uusia lakisääteisiä tehtäviä, mikä aiheuttaa uusia haasteita jo ennestään vaikeassa henkilöstön saatavuustilanteessa.

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) määrittää eläinsuojeluviranomaisiksi Ruokaviraston, aluehallintoviraston, Tullin, kunnaneläinlääkäriin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan sekä poliisin. Lisäksi laki velvoittaa jokaista auttamaan sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä tai huolehtimaan, että se saa asianmukaista hoitoa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Edellä mainituista seikoista johtuen sosiaali-, terveys- ja pelastustoi-
mialalla ei mahdollisuutta jatkaa eläinpelastusyksikön toimintaa sellai-
senaan, kuten se on aiemmin ollut. Pelastuslaitos ei ole lopettamassa
yksikön toimintaa, vaan se on siirtynyt valtakunnalliseen toimintamalliin
ja toimintaa on pyritty ohjaamaan lain tarkoittamaan suuntaan.

Eläinpelastusyksikkö hälytetään Hätäkeskuksen kautta tilanteisiin, jois-
sa kohteena ovat koti- ja tuotantoeläimet sekä villieläimet, mikäli tilanne
aiheuttaa vaaraa ihmiselle tai haittaa yhteiskunnan toimintaa.

Toimintamallin muutoksella turvataan lakisääteisten tehtävien hoitami-
nen ja palvelujen alueellinen yhdenvertaisuus sekä kaupunkilaisten
tasapuolinen kohtelu.

Vaikutusten arviointi

Valtioneuvoston vahvistamissa pelastustoimen strategisissa tavoitteis-
sa vuosille 2023–2026 tavoitteena 1 on, että pelastustoimen palveluta-
so toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että
alueellisesti.

Pelastuslaitos keskittyy pelastustoimen lakisääteisten palvelujen hoi-
tamiseen sekä kiireellisen ensihoitopalvelun tuottamiseen. Toiminnan-
muutoksella on pyritty turvaamaan lakisääteisten tehtävien hoitaminen.

Näin turvataan myös ihmisten tasapuolinen kohtelu ja palvelun yhden-
vertainen saatavuus sekä alueellisesti että valtakunnallisesti, millä voi
olla positiivisia vaikutuksia kaupunkilaisen kokemaan turvallisuuden
tunteeseen ja tätä kautta kaupunkilaisen hyvinvointiin.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto.
Esitys on lausunnon mukainen.

Kokouksessaan 16.9.2024 kaupunginhallitus palautti valtuutettu Kaup-
pilan ponsivastauksen valmisteluun ja edellytti, että Korkeasaaren vil-
lieläinsairaalan ja pelastuslaitoksen välinen toiminta kuvataan täsmälli-
semmin todellisen tilanteen mukaan. Kaupunginhallitus katsoo, että
toimintojen järjestämiseen tulee hakea pitkäaikaisesti kestävä ratkaisu
vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä.

09.10.2024

Asia/10

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 27.03.2024 Pasanen Amanda Helsingin eläinpelastusyksikön toiminta on turvattava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2024 § 596

HEL 2024-004642 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

30.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään esittelijän perusteluissa sopivaan kohtaan: "Kokouksessaan 16.9.2024 kaupunginhallitus palautti valtuutettu Kauppilan ponsivastauksen valmisteluun ja edellytti, että Korkeasaaren villieläinsairaalan ja pelastuslaitoksen välinen toiminta kuvataan täs-

09.10.2024

mällisemmin todellisen tilanteen mukaan. Kaupunginhallitus katsoo, että toimintojen järjestämiseen tulee hakea pitkäaikaisesti kestävä ratkaisu vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä.”

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

23.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.09.2024 § 192

HEL 2024-004642 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ja 25 muun valtuutetun Helsingin eläinpelastusyksikön toimintaa koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin eläinpelastusyksikön toimintaa ei tule ajaa alas. Lisäksi ehdotetaan, että kaupunki turvaa jatkossakin rahoituksen loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten kuljetuksiin Korkeasaaren villieläinsairaalaan.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että eläinpelastusyksikön toimintaa ei ole missään vaiheessa lopetettu tai toimintaa ajettu alas. Edelleen lautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin pelastuslaitos toimii nykyisin valtakunnallisen toimintamallin mukaisesti, keskittyen pelastustoimen lakisääteisiin tehtäviin hätäkeskuksen tekemän riskinarvion perusteella. Eläinpelastusyksikkö hälytetään tilanteisiin, joissa kohteena ovat koti- ja tuotantoeläimet sekä villieläimet, mikäli tilanne aiheuttaa vaaraa ihmiselle tai haittaa yhteiskunnan toimintaa. Lisäksi eläinpelastusyksikön puhelinpalvelu on siirretty hoidettavaksi Korkeasaaren, jossa puheluihin vastaavat koulutetut eläinlääkärit.

Taustaa

Eläinpelastusyksikkö on perustettu aikanaan Helsingin kaupungin pelastuslaitokselle varauduttaessa ensimmäiseen lintuinfluenssa-aaltoon. Perustamisen jälkeen yksikön toimintaa päätettiin laajentaa myös muiden eläinpelastustehtävien hoitamiseen. Samalla yksikön kuljettajan puhelimeen perustettiin neuvontapuhelin kaupunkilaisten käyttöön. Vuosien kuluessa toiminta laajeni ja syveni huomattavasti siitä, mitä alun perin oli suunniteltu ja resursoitu. Lisäksi puhelinalvelu osoittautui erittäin kuormittavaksi päivittäisten puheluiden määrän kasvaessa vuosittain. Annetun neuvonnan havaittiin myös edellyttävän perehtyneisyyttä villieläimiin. Eläinpelastusyksikköön ennen muutosta sijoitetulle resurssille on nykyisin kriittisempää tarvetta muissa toiminnoissa, jotka tukevat pelastuslaitoksen lakisääteisiä tehtäviä sekä pelastajien työturvallisuutta.

Toimintavalmiuden haasteet

Helsingin kaupunki ja väestö on kasvanut nopeasti sekä tiivistynyt ja muuttunut voimakkaasti. Osaltaan voimakkaan väestönkasvun ja rakentamisen takia Helsingin toimintavalmius ei ole pystynyt vastaamaan muuttuneisiin tarpeisiin ja pelastustoiminnan toimintavalmiudessa on havaittu pitkäaikaisia puutteita. Helsingin kaupungin pelastuslaitos on pyrkinyt vastaamaan toimintavalmiuden haasteisiin muun muassa rakentamalla uusia pelastusasemia ja kehittämällä toimintaansa kompleksisessa muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Tämä on tarkoittanut lisääntyvää henkilöstötarvetta samaan aikaan, kun Suomessa on valtakunnallinen pula pelastajista. Resursseja on kohdistettu vahvasti lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.

Lainsäädäntö

Hyvinvointialueuudistuksen myötä pelastustoimen palvelujen rahoitus on siirtynyt vuoden 2023 alusta valtiolle, ja sen myötä rahoitus kohdistuu vain lakisääteisiin tehtäviin. Lisäksi vuoden 2024 aikana Helsingin kaupungin pelastuslaitokselle on kohdistettu uusia lakisääteisiä tehtäviä, mikä aiheuttaa uusia haasteita jo ennestään vaikeassa henkilöstön saatavuustilanteessa.

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) määrittää eläinsuojeluviranomaisiksi Ruokaviraston, aluehallintoviraston, Tullin, kunnaneläinlääkäriin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan sekä poliisin. Lisäksi laki velvoittaa jokaista auttamaan sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä tai huolehtimaan, että se saa asianmukaista hoitoa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Edellä mainituista seikoista johtuen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, ettei Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ei mahdollisuutta jatkaa eläinpelastusyksikön toimintaa sellaisenaan, kuten se on aiemmin ollut. Samalla lautakunta toteaa, ettei Helsingin kaupungin pelastuslaitos ole lopettamassa yksikön toimintaa, vaan se on siirtynyt valtakunnalliseen toimintamalliin ja toimintaa on pyritty ohjaamaan lain tarkoittamaan suuntaan.

Eläinpelastusyksikkö hälytetään Hätäkeskuksen kautta tilanteisiin, joissa kohteena ovat koti- ja tuotantoeläimet sekä villieläimet, mikäli tilanne aiheuttaa vaaraa ihmiselle tai haittaa yhteiskunnan toimintaa.

Toimintamallin muutoksella turvataan lakisääteisten tehtävien hoitaminen ja palvelujen alueellinen yhdenvertaisuus sekä kaupunkilaisten tasapuolinen kohtelu.

Vaikutusten arviointi

Valtioneuvoston vahvistaman pelastustoimen valtakunnallisen strategisen tavoitteen mukaan, pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

Helsingin kaupungin pelastuslaitos keskittyy pelastustoimen lakisääteisten palvelujen hoitamiseen sekä kiireellisen ensihoitopalvelun tuottamiseen. Toiminnanmuutoksella on pyritty turvaamaan lakisääteisten tehtävien hoitaminen.

Näin turvataan myös ihmisten tasapuolinen kohtelu ja palvelun yhdenvertainen saatavuus sekä alueellisesti että valtakunnallisesti, millä voi olla positiivisia vaikutuksia kaupunkilaisen kokemaan turvallisuuden tunteeseen ja tätä kautta kaupunkilaisen hyvinvointiin."

03.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Jari Korkiamäki, pelastuspäällikkö, puhelin: 09 310 30060
jari.korkiamaki(a)hel.fi
Marko Rostedt, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30100
marko.rostedt(a)hel.fi
Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 09 310 30000
jani.pitkanen(a)hel.fi